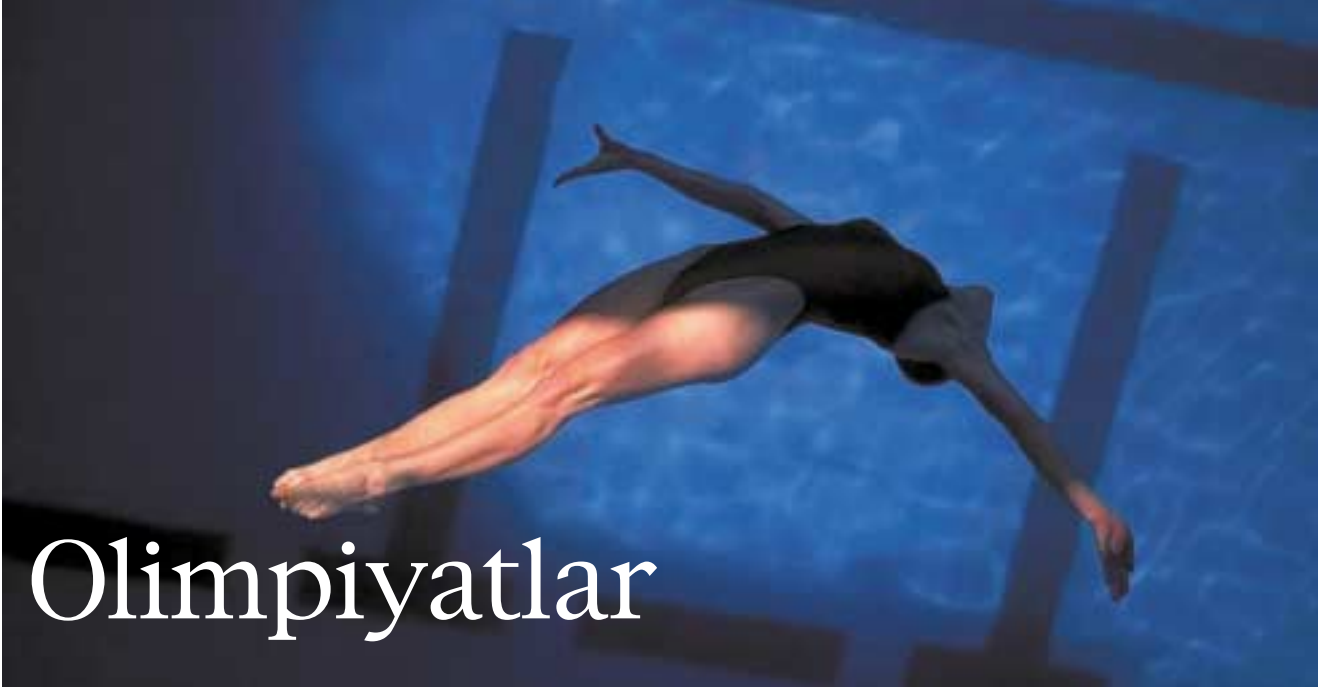


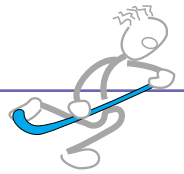
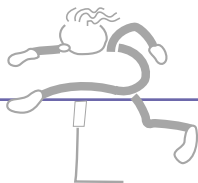
# SPOR YAPIYORUZ

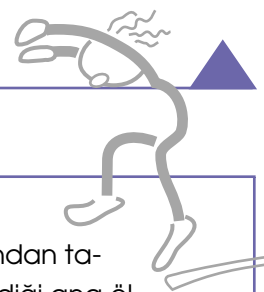
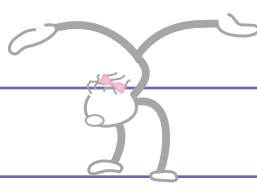
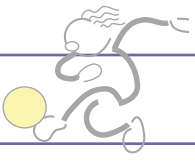


Tarih 13 Ağustos 2004; yer Atina Olimpiyat Stadyumu; soluklarımızı tutup bu yıl 28.si düzenlenen Olimpiyat Oyunları'nın açılış törenini izledik. 28 spor dalından binlerce sporcu ve milyonlarca sporseverin kalbi 29 Ağustos'a kadar Atina'da atacak.

Tarihteki ilk olimpiyat şampiyonu, MÖ 776'da yapılan ilk Olimpiyatlar'da yaklaşık 192 m'lik koşunun galibi olan Coroebus'tu. O dönemlerde olimpiyatlarda yalnızca erkekler yarışır, kadınlar oyunlara katılamazdı. Ancak, kadınların da kendi festivalleri vardı. İlk 13-15 olimpiyatta yalnızca kısa mesafe koşu yarışları yapılırdı. Daha sonraları günümüzde de yapılan disk atma, güreş, koşu, uzun atlama ve cirit atma gibi 5 dalın bir arada olduğu pentatlon, maraton ve boks gibi sporlar da oyunlara kabul edildi. Bunların yanı sıra, eski dönemlerde kullanılan iki tekerlekli arabalarla yapılan yarışlar da olimpiyatların gözde sporlarından. İlk olimpiyatlarda madalya yerine, şampiyonlara birer yabancı zeytin dalı verilir. Ne var ki olimpiyatlar, MS 393'te Bizans İmparatoru I. Theodosius tarafından yasaklandı.

Yüzyıllar boyunca yapılmayan olimpiyatlar, Fransız Baron Pierre de Coubertin'in yoğun çabaları sonucunda 1896'da yeniden yapılmaya başlanarak bundan sonra "Çağdaş Olimpiyatlar" olarak anılmaya başlandı. Çağdaş Olimpiyatlar, geleceğin devamı olarak ilk defa yine Atina'da düzenlendi. Daha sonraysa, tıpkı yüzlerce yıl önce olduğu gibi, dört yılda bir yapılmaya başlandı. Ancak, bu kez küçük bir değişiklik söz konusuydu: Olimpiyatlar her defasında başka dünya kentlerinde gerçekleştirilecekti. O tarihten sonra da, her olimpiyat başka bir kentte gerçekleştirildi. Uluslararası Olimpiyat Komitesi (UOK) de, bu onuru her defasında başka bir kente verdi. Burada önemli olan, bu görevin doğrudan bir ülkeye değil, bir kente verilmesi. Çağdaş Olimpiyatların ilk şampiyonu, üç adım atlamada altın madalya alan James B.





Connoly oldu. Bu ilk Çağdaş Olimpiyatlar'da yine kadınlara yer verilmezken, dört yıl sonra, 1900'de yapılan Olimpiyatlar'a kadın sporcular da katıldılar. 1924'ten beri de kış sporlarının yer aldığı Kış Olimpiyatları düzenleniyor. Önceleri Olimpiyatlarla aynı yıl içinde, ancak birkaç ay önce yapılan Kış Olimpiyatları, 1994'ten beri Olimpiyatlarla aralarında iki yıl olacak biçimde dört yılda bir düzenleniyor. 1896'dan günümüze, her dört yılda bir yapılan olimpiyatlar, yalnızca I. ve II. Dünya Savaşları'na rastlayan 1916, 1940 ve 1944 yıllarında yapılamadı.

MÖ 490'da ilk defa maratonun oyunlarda yer almasının öyküsü, Pheidippides adlı bir Yunan askerinin, düşman ordusunun kente yaklaşmakta olduğunu haber vermek için Marathon'dan Atina'ya kadar koşmasına dayanır. Pheidippides'in koştuğu mesafe, günümüz maraton koşularında kat edilen mesafeye yakındı. Ancak, maraton koşularının asıl uzunluğu olan 42 km, 1908 Olimpiyatları'nda Windsor Kalesi'yle Olimpiyat Stadyumu arasındaki mesafe temel alınarak kabul edildi.

Madalyalarsa, artık zeytin dalından çok farklı; birincilere altın, ikincilere gümüş ve üçüncülere de bronz madalya veriliyor. Bu madalyalar da, oyun-



ların düzenleyicisi olan kent tarafından tasarlanıyor. Yine de UOK'nın belirlediği ana ölçüklere bağlı kalınıyor. Örneğin, her madalya en az üç milimetre kalınlığında ve 60 mm çapında olmak ve % 92,5 oranında gümüş içermek zorunda. Altın madalyalar da 6 gram altınla kaplanıyor.

Olimpiyatlar, yalnızca yarışlar ya da karşılaşmalarla değil, simgeleri, yaygınlaştırdığı birtakım değerler ve içerdiği etkinliklerle de anılır oldu. Bunların başında da, hepimizin tanıdığı olimpiyat bayrağı gelir. Üçü yukarıda, ikisi aşağıda iç içe geçmiş beş halkanın yer aldığı bayrak, ilk olarak 1928 Olimpiyatları'nda dalgalandırıldı. Antik Olimpiyatlar'da bayrak, oyunların başlangıcında tutuşturulur ve oyunlar sona erene dek yakılırdı. Bundan esinlenen UOK, bayrağı yakmak yerine, bir olimpiyat meşalesi kullanmayı uygun buldu. Meşale, her dört yılda bir, beş kıtada sporcular tarafından elden ele taşınır ve o yıl olimpiyatların yapılacağı kente getirilir. Açılış törenleri, stadyumdaki büyük meşalenin, elden ele taşınan meşaleyle yakılmasıyla başlar. Sporcuların geçit törenindeyse, her zaman Yunan takımı en önde, ev sahibi ülke takımıysa en arkada yer alır. Diğer takımlarsa, alfabetik sırayla bu iki takım arasında sıralanır.

Olimpiyatların ilk yapıldığından beri bir sloganı var: Türkçesi "Daha hızlı, daha yüksek, daha güçlü" anlamına gelen "citius, altius, fortius". Bu slogan, olimpiyatların yapılış amaçlarını çok iyi özetliyor. Olimpiyatlarda yarışan bir sporcu için en önemli şeylerden biri, hem kendisini hem de insanlığı fiziksel anlamda daha iyiye taşıyabilmek. Ancak, olimpiyatların amaçları bunlarla bitmiyor. Hoşgörü, dayanışma, dostluk ve barış da hemen hemen tüm olimpiyatlarda hem sporcular, hem de izleyenler tarafından benimsenen amaçlardan. Bu nedenle, olimpiyatları diğer spor karşılaşmaları ya da yarışlardan ayıran bir özelliği de, aslında madalya almanın değil, olimpiyatlara katılmanın önemli olduğu bilincinin egemen olmasıdır.



**Elif Yılmaz**

Kaynaklar

<http://history1900s.about.com/library/weekly/aa0801000a.htm>

<http://library.thinkquest.org/J0110469/index.htm>

<http://ancienthistory.about.com/cs/olympics/a/aa021798.htm>

<http://history1900s.about.com/library/mics/blolympicfacts.htm>

